

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 31. desember 2019 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 2,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 12,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 1,9 prosent, dog minimum 1.794 millioner kroner. Per 31. desember 2019 har redusert beregningsgrunnlag medført at det er det kronemessige kravet på 1.794 millioner kroner som er bindende for pilar 2-kravet. Dette medfører at kravet øker fra 1,9 prosent til 1,95 prosent. Totalt minstekrav per 31. desember 2019 er derfor økt fra 14,4 prosent til 14,45 prosent.

EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRDIV ble inntatt i norsk rett med virkning fra 31. desember 2019. Med dette falt Basel-1 gulvet bort og SMB-rabatt ble innført. På samme tidspunkt økte motsyklisk kapitalbuffer med 0,5 prosent til 2,5 prosent. Systemrisikobufferen vil øke til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2020.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 31. desember 2019 er morbanken og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 60 prosent i 2018 og 70 prosent i 2019. Per 31. desember 2019 hadde morbanken 287 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping.

Morbank			Konsern	
31.12.18	31.12.19	(mill. kr)	31.12.19	31.12.18
16.409	17.822	Sum balanseført egenkapital	20.420	18.686
-1.000	-1.250	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.293	-1.043
-533	-512	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.099	-1.079
-1.034	-1.314	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-1.314	-1.034
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-761	-637
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	438	366
-31	-33	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-45	-44
-268	-305	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-351	-286
-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	3	5
-163	-185	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-168	-206
13.381	14.222	Sum ren kjernekapital	15.830	14.727
1.000	1.250	Fondsobligasjon	1.637	1.378
367	275	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	275	367
14.748	15.747	Sum kjernekapital	17.742	16.472
		Tilleggs kapital utover kjernekapital		
1.750	1.750	Ansvarlig kapital	2.240	2.316
96	12	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	12	96
-140	-140	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-140	-140
1.705	1.623	Sum tilleggs kapital	2.113	2.272
16.453	17.370	Netto ansvarlig kapital	19.854	18.743

		Minimumskrav ansvarlig kapital		
967	911	Spesialiserte foretak	1.101	1.116
1.156	1.139	Foretak	1.149	1.163
1.516	1.628	Massemarked eiendom	2.299	2.098
90	98	Massemarked øvrig	101	92
1.062	984	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1
4.790	4.760	Sum kredittrisiko IRB	4.651	4.470
3	2	Stater og sentralbanker	3	4
87	86	Obligasjoner med fortrinnsrett	132	124
390	419	Institusjoner	282	246
-	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	5	8
23	42	Foretak	239	221
73	22	Massemarked	463	520
12	9	Engasjementer med pant i fast eiendom	167	215
228	236	Egenkapitalposisjoner	377	366
57	104	Øvrige eiendeler	151	107
873	918	Sum kredittrisiko Standardmetoden	1.818	1.810
30	31	Gjeldsrisiko	34	31
-	-	Egenkapitalrisiko	15	7
-	-	Valutarisiko og oppgjørsrisiko	3	3
370	407	Operasjonell risiko	720	575
39	29	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	115	122
-	-	Overgangsordning	-	1.074
6.102	6.145	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.357	8.093
76.274	76.817	Beregningsgrunnlag (RWA)	91.956	101.168
3.432	3.457	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.138	4.553
		Bufferkrav		
1.907	1.920	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.299	2.529
2.288	2.305	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.759	3.035
1.525	1.920	Motsykliskbuffer, 2,5 (2,0) prosent	2.299	2.023
5.721	6.145	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	7.357	7.588
4.228	4.620	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	4.335	2.587
		Kapitaldekning		
17,5 %	18,5 %	Ren kjernekapitaldekning	17,2 %	14,6 %
19,3 %	20,5 %	Kjernekapitaldekning	19,3 %	16,3 %
21,6 %	22,6 %	Kapitaldekning	21,6 %	18,5 %
		Uvektet kjernekapitalandel		
153.395	161.905	Balanseposter	230.048	216.240
7.110	6.830	Poster utenom balansen	7.897	9.086
-832	-851	Øvrige justeringer	-1.503	-1.474
159.673	167.885	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	236.441	223.853
14.748	15.747	Kjernekapital	17.742	16.472
9,2 %	9,4 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,5 %	7,4 %